

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio I. De Ho[m]icidio in genere, & in specie de homicidio voluntario
injusto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

TITVLVS XI.

DE INFANTIBUS ET LANGUIDIS EXPOSITIS.

§. I.

Qua sit pena parentum, qui filios exponunt ab alijs nutriendos, vel languidos, sive infirmos ab alijs curandos.

Qui infra 7. ætatis annum infantem languidum, & infirmum exponit, contra pietatis officium, hoc ipso infans

calis à patria potestate liberatur, & si libertus sit, sit ingenuus, aut si servus sit, in libertatem vindicatur, & parentes insuper, quibus scientibus infans talis expositus est, si eos alere possint, obligantur ad alimenta restituenda, pro diversitate conditionis illius, vel loci, vel hominis, à quo alitur.

TITVLVS XII.

DE HOMICIDIO VOLUNTARIO, VEL CASUALI.

SECTIO I.

De homicidio in genere, & in specie de homicidio voluntario injusto.

§. I.

Quid sit homicidium in communi, & quomodo dividatur?

Homicidium, propriè loquendo, est occiso hominis ab homine facta, si enim à fera homo occidatur, propriè non dicitur secundùm iura homicidium,

sed pauperies, juxta Tit. Infr. & ff. si quadrupes pauperiem &c. & quidem corporale homicidium, de quo hinc est quæstio, aliud est voluntarium, aliud involuntarium, seu casuale. Voluntarium subdividitur in illicitum, sive injustum & in licitum, sive justum. Illicitum sive injustum aliud est directè voluntarium, quod est per se intentum, & fit animo deliberato occidendi hominem, aliud est indirectè voluntarium in causa scil. per se intenta, ex qua moraliter certò homicidium est secuturum. Licitum verò homicidium est aliud necessarium ac defensivum, cum quis se contra

Contra injustum in vasorem cum occasione illius legitime defendit, aliud verò est punitivum, quod publica auctoritate Magistratus fit, ad punienda delicta. Casuale denique homicidium dicitur, quod casu præter intentionem committentis, aut causam dantis contingit, & quidem si nullo modo sit voluntarium, ob nullam periculi fortassis prævisionem, & post sufficientem cautionem ad omne periculum avertendum adhibitam evenit, merè casuale dicitur, si tamen periculum prævisum est, cui non sufficienter cavebatur, casuale quidem dicitur, per accidens tamen, & indirectè volitum.

§. II.

Quæ requirantur ad homicidium injustum directè voluntarium, et quæ penam incurrendam, & quæ pena jure sint decreta in homicidas.

Requiritur primò ut sit commissum per directam, ac expressam, & spontaneam voluntatem occidendi, vel in se, vel in sua causa, intendendo mortem alterius. Requiritur secundò ut mors actu & re ipsa sequatur, si enim mors non sequatur, sed per miraculum fortasse aliquid impediatur, pena ordinaria homicidij non incurritur, cum pena à jure decreta perfectum, & consummatum actum requirat, ut incuratur, nisi aliud in ipso jure expressum sit.

Sunt autem penæ in tales homicidas de jure canonico (quod enim statuat jus civile, Civilistæ se docebunt) statuta: excommunicatio (quæ mortis nomine in jure canonico venit, quia mortem

animæ affert) irregularitas, & si Clericus sit, qui homicidium dicto modo commisit, deponendus est ob ordinem & officio, & post depositionem in actum Monasterium (juxta antiquos patres) detrudendus est, ad agendam penitentiam, vel ut volunt aliqui juxta hodiernam consuetudinem, ad triennes mittendus in perpetuum, vel ad tempus, pro diversitate homicidij, & penitus est omnibus beneficiis Ecclesiasticis, si quæ habeat, neque potest etiam post peractam penitentiam in ecclesiis susceptis ministrare, &c. attendendo tamen in his, ac alijs penis, alias etiam circumstantias, quæ mitiorem nonnunquam cum hoc, quàm cum alio, procedendi modum requirunt.

§. III.

Quisnam tum in genere tum in specie propter homicidium voluntarium & injustè commissum irregularitatem incurrat aut alias penas, in jure laicis contra homicidas.

In genere dici potest, quod illi irregularitatem hanc incurrant, qui seipso taliter injustè occidunt, alio (cum hi vel maxime sint homicidæ) vel equi causam mortis alteri præbent cum intentione occidendi, cum damnum dedisse merito censetur, qui causam efficacem damni dedit cum intentione provocandi. In specie verò irregularitatem hanc incurrit, primò qui factis jam animati abortum procurat, sicut in h. r. quia qui factum animatum occidit, utique homicida est. Secundò qui lethaliter alium percussit, etiam si hic ab alio

alijs postmodum fuerit omnino interfectus, modò sufficientem etiam causam mortis dederit, cum intentione prava eum occidendi, ita ut abstinere etiam debeat, tanquam irregularis, ab officio sacerdotali, etiamsi dubitet, an ex suo ictu, vel potius posterioris, mortuus fuerit vulneratus. Tertio qui cum intendat ex proposito occidere Titium, ex casu tamen occidit Caium, quamvis enim casuale sit hoc homicidium respectu personæ occisæ, voluit tamen occidens occidere hominem.

§. IV.

An mandans aliquem occidi fiat irregularis, aliisque penas homicidij incurrat.

Mandans occidi aliquem, etiamsi expressum mandatum non sit de occisione, sed tacitum tantum, sit irregularis, si mors ex tali mandato sequatur, & ordinariâ homicidij pœnâ puniri potest; quamvis enim causa physica mortis alterius hic non sit, est tamen causa moralis & quidem principalis: quin imò si mandatarius fines mandati excedat, occidendo v. g. eum, aut mutilando, quem alter verberari tantum mandavit, cum expressa intentione ne occidatur v. g. incurrit tamen mandans irregularitatem, si mors alterius vulnerati v. g. sequatur, & injusta fuerit vulneratio, quam mandavit. *c. l. qui 3. h. t. in 6.* cum mandando in culpa fuerit, & debuerit cogitare, hoc evenire posse, ut ait Pontifex *in cit. cap.* quam etiam incurrit mandans, si præter ipsius intentionem mandatarius occidatur, cum

Phirrig. Compend.

hoc præter intentionem mandantis esse quidem possit, non tamen præter prævisionem, tam periculoso casui exponendo mandatarius. Et quamvis si mors vel simpliciter non sequatur, vel non sequatur ex mandato hoc, vel revocatum fuerit mandatum tale, & hujus revocationis notitia ad mandatarium pervenerit, non incurrat ex homicidio irregularitas, cum rigor pœnarum hanc extensionem non permitrat, possunt tamen mandantes, præsertim si per Assassinos infideles homicidia committi mandant, de alijs pœnis à jure Canonico statutis sibi subinde timere juxta *c. Pro humani 1. h. t. in 6.*

§. V.

An sicut mandans, ita etiam consentiens in homicidium injustum, vel illud approbans, seu ratum habens, incurrat irregularitatem, & alias penas homicidij?

Consentiens in eadem alterius, aut ratam eam habens, postquam commissa illa fuit, sine ulla tamen cooperatione, & quæ nullo modo fit ex nomine consentientis, irregularitatem, aut alias pœnas homicidarum non incurrit, cum talis nullo modo sit causa influens in homicidium, qualis tamen esset (& consequenter irregularitatem, ac alias pœnas homicidarum incurreret) si consentiret in homicidium, ut ab alio quidem fieret, fieret tamen suo nomine, quo in casu causa moralis abique ulteriore mandato haberetur; & quamvis in casibus quibusdam ratio habitio mandato æquiparetur, in ordine tamen ad pœnam incurrit.

Ccc cc

curren.

custendam, causæ physicae, aut morali
impositam, non potest æquiparatio lo-
cum habere, cùm tanhabitus talis nul-
lo modo in delictum commissum in-
fluat.

§. VI.

*An consulens homicidium injustum
incurrat irregularitatem?*

SI homicidium committatur ex vi dati
consilij, in casu scilicet, quo qui con-
siliū alterius audijt, non fuisset alte-
rum occisurus, vel certe non eā celeri-
tate, aut crudelitate, &c. nisi consiliū
tale datum fuisset, irregularis fit, casu
quo mors alterius subsequatur, uti sumi-
tur ex can. perniciosè 23. dist. 1. de peni-
tent. & can. Si quis 8. dist. 50. ac c. Sicut
dignum 6. §. Qui verum. & §. final. h. t.
quia talis est causa influens in tale homi-
cidium. Quòd si tamen consiliū, quod
dedit consulens, revocet ante ejus exe-
cutionem, non ideo statim liber est ab
irregularitate, si mors illius, contra
quem consiliū datum fuit, sequatur,
cùm influere possit etiam consiliū re-
vocatū, & intellectus semel imbutus
aliquā opinione, non faciliè ab illa dimo-
veatur, sed insuper debet consulens ad
evadendam irregularitatem conari ad
dissuadendum homicidium, ad quod
prius consilio suo juvit.

§. VII.

*An qui cooperatur ad homicidium
prestando opem, aut auxilium, sit
irregularis?*

SI auxilium, vel opem ferens sit
causa propinqua homicidij commissi,

vel directè ad illud cooperando, perso-
niendo, & infligendo vulnera v. g.
vel indirectè, detinendo v. g. eum,
qui occiditur, ne fugiat, vel committendo
occisorem, & suā presentia animan-
do, &c. irregularitatem incurrit, ut
ad mortem alterius verissimè, physica
moraliter cooperetur, uti colligitur
c. Sicut dignum 6. h. t. Si verò plura
occidendum aliquem concurrat, &
dicto modo opem ferendo cooperetur,
omnes sunt irregulares, sive ex con-
dicto & proposito aggressus aliquem
ad eum occidendum, sive subito, ut
v. g. occasione in unum aliquem in-
reixerint plures, sive scienter eum vulne-
raverit aliquis, sive ignoranter, sive vul-
nus lethale inflixerit, sive non lethale, &c.
quia omnes sunt velut una causa moralis
occisionis talis.

§. VIII.

*An non impediens homicidium,
cùm possit ac debeat, sit irregu-
laris?*

SI non impediens præcisè tenetur
charitate illud impedire, non ideo ir-
regularis in foro conscientie, nisi non
impediat ex odio interno, & delecto
mortis proximi, cùm in tali caso sit
causa injusta homicidij, nisi contra pe-
ccatitiam peccans. Si verò ex iustitia tenetur
impedire homicidium, & possit illud
sine gravi suo incommodo impedire, non
tamen, & quidem voluntarie, impedit
irregularis est, si mora alterius sequatur,
cùm sit causa moralis injusti, respectu
ipsius, homicidij.